

Studiegids 2022 – 2023
Bacheloropleiding Film en Televisie
Regie Fictie – Jaar 2

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding Regie Fictie.....	3
2. Beroep en werkveld van Regie Fictie.....	4
3. Team van Regie Fictie.....	5
4. Globaal programma Regie Fictie.....	6
Hoofdpijnen van het programma in jaar 1 t/m 4.....	6
Programmaoverzicht jaar 2.....	7
5. Detailbeschrijvingen programma jaar 2.....	8
Film in context 2.....	8
Studio Fictie Oefening (SFO).....	9
Locatie Fictie Oefening (LFO).....	10
Spelregie A.....	11
Découpage Fictie 1.....	12
Découpage Fictie 2 – Ruigoord.....	13
Dialogo.....	14
Montageanalyse.....	15
Vormgeving.....	16
Tarkovsky en Bresson.....	16
Escalatie.....	17
Communicatie.....	19
Structuur.....	20
Geluid en dramaturgie.....	21
Introduction of Characters.....	21
Pet project.....	22
Persoonlijk ontwikkelingsplan (POP).....	23
Bijlage 1. De eindcompetenties van de opleiding.....	25

1. INLEIDING REGIE FICTIE

De afstudeerrichting Regie Fictie stelt zich ten doel regisseurs op te leiden die binnen een veranderend werkveld breed en flexibel inzetbaar zijn. Regisseurs die zowel beschikken over ambachtelijke vaardigheden als een sterke eigen signatuur kunnen laten zien en die zich op basis hiervan duidelijk kunnen profileren in het werkveld en onderscheiden van andere regisseurs. Per lichting wordt gezocht naar diversiteit in voorkeuren en talent voor genres en platforms (film, online & televisie(serie), commercials, transmediale producties). Belangrijk aandachtspunt voor de opleiding regie fictie is dat verbreding niet tot vervlakking mag leiden, ambacht of techniek niet ten koste gaan van verdieping en signatuur. Constante factor is dat de filmacademie en de Regie Fictie afdeling bij uitstek verhalenvertellers opleidt, dat is een USP (unique selling point). Voor de fictieafdeling geldt daarnaast dat ook datgene wat geboden wordt op het gebied van acteursregie voor film een USP is, evenals de samenwerking met andere (film)vakspecialisten, op deze beide punten onderscheidt de afdeling zich van andere (regie- of film)opleidingen.

De afstudeerrichting vindt het belangrijk dat studenten zich voldoende bewust worden van hun (toekomstig) ondernemerschap. Dit betekent niet alleen dat ze zich ontwikkelen tot makers die flexibel en multi-inzetbaar zijn in het beroepsveld, maar ook dat zij een grondhouding van zelfredzaamheid en aanpassingsvermogen ontwikkelen.

Het curriculum is opgebouwd rond 4 kerngebieden:

1. *Spelregie*: naast reguliere lessen spelregie zijn er workshops waarin wordt samengewerkt met de 3 grote landelijke toneelscholen (Arnhem, Maastricht, Utrecht). Deze samenwerkingsverbanden zijn essentieel, niet alleen als oefening binnen het curriculum, maar ook omdat studenten de acteurs leren kennen met wie ze later gaan samenwerken. Deze contacten hebben een functie in het creëren van een nieuwe generatie die gezamenlijk de Nederlandse filmindustrie gaan vormen.
2. *Visie/analyse/dramaturgie*: waarbij m.n. aandacht is voor scriptanalyse en verhaalstructuren. De regievisie wordt gezien als belangrijk sturend element binnen een filmproductie.
3. *Vormgevingsregie*: waarbij m.n. aandacht is voor *découpage*, maar ook voor muziek en sounddesign, algehele vormgeving, art-direction en visual effects/digital storytelling.
4. *Samenwerking in de praktijk*: (grote) gezamenlijke oefeningen, waarbij de regiestudent het gehele filmproductieproces doorloopt en samenwerkt met (alle) andere vakklassen om tot een afgeronde productie te komen. De afdeling Regie Fictie en haar studenten werken samen met alle andere vakklassen binnen de Filmacademie.

2. BEROEP EN WERKVELD VAN REGIE FICTIE

De fictieregisseur is artistiek eindverantwoordelijk voor de totstandkoming van een fictieproject, zowel inhoudelijk, als qua vormgeving. De Fictieregisseur ontwikkelt op basis van een script een visie en een regieconcept en geeft van daaruit artistiek leiding aan het project, gedurende het gehele maakproces. De regiestudent/regisseur inspireert en motiveert cast en crew en is verantwoordelijk voor spelregie en vormgevingsregie. Dit betekent concreet o.a. dat de regisseur overleg heeft met schrijver en producent in de ontwikkelingsfase, een rol speelt bij de casting, spelrepetities met de acteurs leidt, in overleg met camera/licht de *découpage* bepaalt, tijdens de opnamen de acteurs regisseert en de crew aanstuurt en in overleg met editor, sounddesign en muziek de eindmontage bepaalt.

Tijdens het gehele maakproces werkt de regisseur samen met de producent, schrijver, crew en eventuele financiers, waarbij ook financiële en logistieke mogelijkheden en beperkingen en andere randvoorwaarden besproken worden.

Actuele ontwikkelingen

Het medialandschap is de afgelopen decennia drastisch veranderd. Het oprukken van de nieuwe(re) media brengt niet alleen een scala aan nieuwe platforms en *business models* met zich mee, maar biedt ook op het vlak van *storytelling* nieuwe kansen, obstakels, vragen en uitdagingen, waar de Filmacademie niet aan voorbij kan gaan. Naast vaardigheden in “traditionele” vertelvormen en platforms zullen regisseurs goed beslagen ten ijs moeten komen in dit vernieuwde werkveld.

Daarnaast staan budgetten voor (fictie)producties al enige tijd flink onder druk. Dit noopt ook tot andere (flexibelere) werkvormen dan voorheen het geval was, inhoudelijk, logistiek en financieel.

Praktisch gezien betekent dit dat regisseurs om een kans te maken op de arbeidsmarkt breed inzetbaar en flexibel moeten zijn. Ze moeten dus kennis en vaardigheden moeten opdoen in verschillende productievormen; zowel in speelfilm, als televisiedrama, als commercials, als cross/transmediaproducties. Ze moeten zowel vele minuten per dag kunnen draaien, als gedetailleerd op de vierkante millimeter kunnen werken. Ze moeten over ambachtelijke vaardigheden beschikken, maar zich ook kunnen profileren met een eigen signatuur.

Verder moeten regisseurs zich bewust zijn van de internationalisering in het werkveld, vrijwel geen speelfilm of grote productie komt meer tot stand zonder buitenlandse coproducent, wat consequenties heeft voor bijvoorbeeld crew/castsamenstelling, etc. Wat betreft de Nederlandse speelfilm pur sang, is een tendens zichtbaar dat films die qua publieksbereik succesvol zijn, veelal boekverfilmingen, stervehikels of kinder(boeken)films betreffen. Ook dramaseries van Nederlandse bodem doen het de laatste tijd goed qua kijkcijfers.

Er zijn verschillende talentontwikkelingsprogramma's bij o.a. Filmfonds en de NPO, om nieuwe generaties fictieregisseurs kansen te geven. Hier liggen met name kansen voor regisseurs met een sterke eigen signatuur.

3. TEAM VAN REGIE FICTIE

Het onderwijs wordt verzorgd door een vast team en een groot aantal gastdocenten. Het vaste team zorgt ervoor dat het programma en de uitvoering ervan kwalitatief goed zijn. Dit team vormt de kern van de afstudeerrichting en bestaat uit:

- Danyael Sugawara - studieleider regie fictie
- Mart Dominicus - docent regie fictie
- Janneke van Heesch - docent regie fictie
- Annelie Spaans - coördinatie en ondersteuning (vanuit onderwijsbureau)

De *studieleider* is verantwoordelijk voor:

- de inhoud van het onderwijsprogramma als geheel
- de opbouw en de samenhang van dat onderwijsprogramma
- het aansturen van de uitvoering van het onderwijs
- het bewaken en verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs
- selecteren en begeleiden van geschikte gastdocenten
- bijhouden en bewaken van de studievoortgang van studenten
- overleggen met het werkveld over de eindkwalificaties en het onderwijsprogramma

De *vaste docenten* verzorgen zelf diverse onderdelen van het programma zoals het geven van lessen en het begeleiden en coachen van enkele oefeningen.

Gastdocenten verzorgen specifieke lessen en coachen oefeningen en workshops van het programma. Enkele regelmatig terugkerende namen zijn:

- Edson da Conceicao (o.a. De Sterfshow, Rampvlucht)
- Simone van Dusseldorp (o.a. Eng, Briefgeheim, Kikkerdril, Uilebal)
- Mijke de Jong (o.a. Laila M., Bluebird, Joy)
- David Lammers (o.a. Langer Licht, Smeris)
- Ivan Lopez Nunez (o.a. My Life on Planet B)
- Marcel Visbeen (o.a. Elvis Lives!, Moordvrouw)
- Denijal Hasanović (o.a. Catalina, Thicker Than Water, Retrieval)

Medewerkers van het onderwijsbureau ondersteunen de studieleider en (gast)docenten bij de organisatie en de uitvoering van het onderwijs.

4. GLOBAAL PROGRAMMA REGIE FICTIE

Hoofdpijnen van het programma in jaar 1 t/m 4

Propedeuse: basisjaar

- grotendeels een gemeenschappelijk programma
- gezamenlijke introductie op filmmaken en de verschillende disciplines
- diverse basistheorie (voornamelijk op de maandagen)
- kleine praktijkoefeningen
- bezoek aan festivals
- specialisatieprogramma eigen afstudeerrichting
- aan het eind wordt vastgesteld of je geschikt bent om door te gaan naar de hoofdfase van de afstudeerrichting

Tweede jaar: ambacht en samenwerken

- vanaf nu werken studenten vooral vanuit de afstudeerrichting
- een aantal gemeenschappelijke praktijkoefeningen, waarin je leert samenwerken
- vakinhoudelijke voorbereiding op deze oefeningen met veel aandacht voor de ambachtelijke kant
- nog een deel gemeenschappelijke basistheorie
- vakspecifieke praktijk / theorie
- aandacht voor reflectie op inhoud, samenwerking en het leerproces

Derde jaar: verdiepen en onderzoeken

- focus op verdiepen en onderzoeken van filmische mogelijkheden maar ook van de eigen ambachtelijke en artistieke mogelijkheden en ambities
- een kleinere en een grote gemeenschappelijke praktijkoefening
- nog een deel gemeenschappelijke basistheorie
- vakspecifieke praktijk / theorie
- excursie
- start voorbereiding eindexamenfilm

Vierde jaar: profileren en bewijzen

- voornamelijk in het teken van de eindexamenfilm(s)
- scriptie
- stage
- voorbereiding beroepspraktijk

Een overzicht van de eindcompetenties (dat wat een student aan het eind van de opleiding, als beginnende beroepsbeoefenaar moet kunnen) is te vinden in Bijlage 1. Meer informatie over de doelen van de opleiding is te vinden in paragraaf 3.2 van het algemene deel van de studiegids.

Programmaoverzicht jaar 2

Het programma voor de tweedejaars regiestudenten bouwt voort op de opgedane kennis en ervaring in de algemene lessen en specialisatieoefeningen van de propedeuse. Je leert je capaciteiten als 'verhalenverteller' verder te ontdekken en te ontplooiën. Tevens leer je alle aspecten van het regievak nader kennen: inhoudelijke, artistieke en technische aspecten, maar ook communicatieve vaardigheden en samenwerking krijgen aandacht.

Gemeenschappelijke basistheorie:

- Film in context jaar 2 7 EC
onderzoeken van de betekenis en de werking van filmgenres, evenals verstevigen en verbreden van het referentiekader (filmlijst)

Gemeenschappelijke praktijkoefeningen:

- Studio Fictie Oefening (SFO) 9 EC
realiseer een fictiefilm in een fysiek decor in de studio
- Locatie Fictie Oefening (LFO) 12 EC
realiseer een korte fictiefilm opgenomen op locatie

Vakspecifieke praktijk / theorie:

- Spelregie A 3 EC
voorbereiding SFO
- Decoupage Fictie 1 2 EC
voorbereiding SFO
- Decoupage Fictie 2 - Ruigoord 5 EC
verdiepende module decoupage door middel van theorie en praktijk
- Dialoog 6 EC
workshop David Lammers
- Montageanalyse 1 EC
analyse van de resultaten van de Studio Fictie Oefening (SFO) en Locatie Fictie Oefening (LFO)
- Vormgeving 1 EC
onderzoeken en herkennen van je eigen stijl als filmmaker
- Tarkovsky en Bresson 1 EC
Wat is 'een eigen signatuur'?
- Escalatie 4 EC
hoe een onschuldige opmerking of handeling uit de hand loopt, escaleert tot een conflict
- Communicatie 2 EC
hoe ga ik om met feedback? Hoe zorg ik ervoor dat ik in mijn kracht sta?
- Structuur 2 EC
hoe geef je als regisseur structuur aan je voorbereiding
- Geluid en dramaturgie 1 EC
hoe gebruik je de wereld buiten het kader? Hoe gebruik je geluid hierbij als een dramaturgische middel?
- Introduction of characters 1 EC
hoe introduceer je het hoofdpersonage en open je de film?

Individuele opdrachten

- Petproject 2 EC
vind je eigen stem en signatuur
- Persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) 1 EC

5. DETAILBESCHRIJVINGEN PROGRAMMA JAAR 2

Film in context 2

Algemene typering en inhoud

In het eerste jaar heb je een globaal overzicht ontwikkeld met betrekking tot de geschiedenis van film als kunstvorm in relatie tot sociaal-maatschappelijke en artistieke ontwikkelingen in de achterliggende perioden. Daartoe heb je diverse canonieke films gezien (filmlijst) en een aantal daarvan geanalyseerd en met elkaar in verband gebracht (filmblogs, toets 1 en 2).

In dit tweede jaar ga je dit globale overzicht verbreden en verdiepen door middel van het analyseren van films en het onderzoeken van de context van deze films. Als vertrekpunt dient hierbij “filmgenre”, als concept en als manier om films te groeperen. Vragen die centraal staan zijn onder andere: Waarom is kennis over genres belangrijk? Hoe ontstaan genres en hoe herken je ze? Hoe verhouden genres zich tot de politieke, maatschappelijke en (film-) historische context?

Je past deze kennis toe in vorm van een onderzoeksopdracht (video-essay), waar je in duo's aan werkt. Daarbij kan je voor een belangrijk deel je eigen interesse en fascinatie volgen. Omdat je de resultaten ook aan elkaar presenteert, maak je ook kennis met films en contexten buiten je eigen interessegebied. De uitkomsten van de individuele onderzoeken worden per duo in vorm van een video-essay gepresenteerd aan het gehele jaar. Een selectie van de onderzoeken zal voor de hele academie inzichtelijk zijn via Kaltura.

In de laatste week van het schooljaar wordt de opmaat gemaakt naar de theorie van jaar 3 waarin auteurschap centraal staat, in de brede zin van het woord.

Leerdoelen

Na afloop:

- kan je verschillende filmgenres op het gebied van fictie en van documentaire herkennen, benoemen en in hun bredere politieke, maatschappelijke en historische context plaatsen;
- kan je (zelfstandig) relevant onderzoek opzetten en doen door middel van filmanalyse en bronnenonderzoek (in de Mediatheek, openbare archieven en online);
- kun je jouw onderzoek presenteren in een vorm die aansluit bij je eigen expertises;
- ben je je bewust van je eigen (gekleurde) blik op film;
- kun je met een kritische en analytische blik naar film en film literatuur kijken;
- heb je je eigen visie en handtekening verder ontwikkeld.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

- Hoor- en kijkcolleges, waarbij de basistheorie wordt uitgelegd, inspirerende en maatschappelijk relevante onderwerpen aan bod komen en voorbeelden van films en filmfragmenten besproken worden;
- Opdrachten, in duo's;
- Zelfstudie, deels onder begeleiding van de docent.

Contacttijd

120 uur

Docenten

Menno Otten, Kathleen Lotze en gastdocenten

Toets

- Presentatie van het onderzoek in vorm van een video-essay (in duo's)

Beoordeling

Een voldoende resultaat voor de toets

Studiebelasting

7 EC (196 uur)

Studio Fictie Oefening (SFO)

Voor wie

Studenten Cinematography, Montage, Productie, Production Design, Regie Fictie, Scenario en Sound Design. Daarnaast een beperkte inzet vanuit VFX&IM.

Algemene typering en inhoud

Uitgangspunt voor deze oefening is het studiodecor ontworpen en gebouwd door de studenten Production Design. Vanuit deze arena hebben de studenten scenario een aantal scènes geschreven die binnen RPS verder zijn ontwikkeld. Op basis van de scène en de regievisie analyseren en vertalen de vakklassen, onder leiding van de student-productie en onder artistieke leiding van de student-regisseur, in teamverband de scène naar een passende vertelling in beeld en geluid. De focus van deze oefening ligt op de ontwikkeling van de eigen creatieve stem, hoe de functies zich ten opzichte van elkaar verhouden en hoe er op de set wordt samengewerkt en gecommuniceerd (setdiscipline).

Leerdoelen

Na afloop van deze oefening:

- kan je op basis van een gegeven scene en een gegeven studiodecor een eigen regievisie formuleren en een passend regieconcept opstellen;
  - heb je (nieuwe) ervaring opgedaan in het regisseren van acteurs;
  - heb je in overleg met de camerastudent een passende mise-en-scène en découpageplan opgesteld;
  - heb je ervaring opgedaan in het artistiek leidinggeven op een fictieset in een studio en het samenwerken met acteurs en crew in de rol van regisseur én de rol van regieassistent;
  - kan je omschrijven hoe er op een fictieset samengewerkt wordt en wat de do's en don'ts zijn;
  - heb je in overleg met de montagestudent inhoudelijk de beeldmontage gerealiseerd;
  - heb je in overleg met de sound design student inhoudelijk de geluidsmontage gerealiseerd;
- Behalve de leerdoelen die hierboven staan formuleer je ook een persoonlijk leerdoel waar je binnen deze oefening gericht aan werkt.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen

5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Gemeenschappelijke praktijkoefening

Docent/coach

Gastdocent

Toets

Individueel evaluatieverslag (in het licht van de leerdoelen)

Beoordeling

Je krijgt de studiepunten toegekend als aan de onderstaande eisen is voldaan:

- een voldoende beoordeling voor het functioneren tijdens het werkproces van de oefening (O/V beoordeling);
- een voldoende beoordeling van het evaluatieverslag (O/V beoordeling).

Studiebelasting

9 EC (252 uur)

Locatie Fictie Oefening (LFO)

Voor wie

Studenten Cinematography, VFX&IM, Montage, Productie, Production Design, Regie Fictie, Scenario en Sound Design.

Algemene typering en inhoud

Het uitgangspunt is een door een duo scenariostudenten geschreven scenario. Nieuw is dat er grotendeels op locatie wordt gedraaid en dat de oefening een wat langere doorlooptijd heeft: het project heeft zijn aftrap al aan het begin van het studiejaar als de scenariostudenten aan het scenario beginnen. Vlak na Kerst worden de scenario's over de teams verdeeld. Daarna start het gemeenschappelijke deel van deze oefening: elk team maakt zich het verhaal eigen, kiest een passende werkwijze en realiseert in samenwerking de opdracht. De regievisie is bij deze oefening leidend.

Leerdoelen

Na afloop van deze oefening kun je:

- op basis van een script voor een klein fictieverhaal een eigen regievisie formuleren en een passend regieconcept opstellen;
- acteurs casten;
- acteurs regisseren;
- in overleg met de camerastudent een passende mise-en-scène en decoupageplan opstellen;
- artistiek leidinggeven op een fictieset op locatie en samenwerken met acteurs en crew in de rol van regisseur én de rol van regieassistent;
- in overleg met de montagestudent inhoudelijk de beeldmontage realiseren;
- in overleg met de sound design student inhoudelijk de geluidsmontage realiseren;

Behalve de leerdoelen die hierboven staan formuleer je een persoonlijk leerdoel waar je binnen deze oefening gericht aan werkt.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Gemeenschappelijke praktijkoefening

Begeleiding

Vakklascoach

Toets

Individueel evaluatieverslag (in het licht van de leerdoelen)

Beoordeling

Je krijgt de studiepunten toegekend als aan de onderstaande eisen is voldaan:

- een voldoende beoordeling van de opdracht (O/V beoordeling);
- een voldoende beoordeling van je participatie (O/V beoordeling);
- een voldoende beoordeling van het evaluatieverslag (O/V beoordeling).

Studiebelasting

12 EC (336 uur)

Spelregie A

Algemene typering en inhoud

De spellessen die gestart zijn in de specialisatieperiode van het eerste jaar worden hier voortgezet, waarbij dieper wordt ingegaan op regisseren vanuit dramaturgie. Hierbij gaat het er vooral om je concrete handvatten aan te reiken om met acteurs aan het werk te kunnen, zowel bij castings, repetities, als op de set. Vanuit de analyse van een script/scène en een regievisie, leer je te komen tot speelbare opties voor de acteurs. Tijdens de lessen zullen ook praktijkoefeningen gedaan worden met acteurs studenten van de HKU Theater.

Leerdoel

- Je leert je vaardigheden als spelregisseur verder te ontwikkelen, om tijdens de SFO met acteurs te kunnen werken.
- Scène analyse toe te kunnen passen vanuit dramaturgie.
- Onderscheid maken tussen conflict en compromis.
- Met motivaties, doelen en intenties te werken.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Werkcollege met opdrachten/praktijkoefening

Docent

n.n.b.

Toetsvorm

Praktijkopdracht(en)

Beoordeling

- 80% aanwezigheid en actieve participatie
- een voldoende voor de opdrachten/praktijkoefening (O/V beoordeling)

Studiebelasting

3 EC (84 uur)

Découpage Fictie 1

Voor wie

Studenten Regie Fictie en Cinematography

Algemene typering en inhoud

Hoe vertel je je verhaal zo goed mogelijk in beelden? In de lessen découpage A wordt door middel van theorie en praktijkoefeningen getoond op welke verschillende manieren en vanuit welke invalshoeken je scènes kunt decouperen en welke consequenties dat heeft voor je vertelling. Aan bod komen onder meer verschillende begrippen zoals klassieke découpage, subjectieve, objectieve en associatieve vertelling. Er wordt samengewerkt met camerastudenten.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel kan je:

- mise-en-scène en découpage als middel gebruiken om het filmverhaal zo optimaal mogelijk te vertellen;
- het effect van verschillende decoupagestijlen op een scène benoemen.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Werkcollege met praktijkopdrachten

Docent

Gastdocent regie

Toets

Praktijkopdrachten

Beoordeling

- 80% aanwezigheid en actieve participatie
- een voldoende voor de praktijkopdrachten

Studiebelasting

2 EC (56 uur)

Découpage Fictie 2 – Ruigoord

Voor wie

Studenten Regie Fictie en Cinematografie

Algemene typering en inhoud

We gaan uit van de vraag: 'Hoe vertel ik een verhaal in beelden en hoe draagt het gebruik van kaders en mise-en-scène bij aan mijn vertelling?'

Uitgangspunt van decoupage is niet om de toeschouwer louter te informeren maar veel meer om deze te engageren, te boeien, en te emotioneren. Een goede decoupage begint vooral met een inhoudelijke kennis die je als maker hebt over de scène die je gaat verfilmen. Dit betekent dat je begint met een scherpe scène analyse op basis van de dramaturgie. Het gaat er hierbij om dat je de scène eerst inhoudelijk begrijpt, voordat je deze in shots vormgeeft. Je vertrekt dan om te beginnen altijd vanuit de volgende vragen:

- -Waar gaat de scène over?
- -Vanuit wie wordt de scène verteld?
- -Wat staat er op het spel?
- -Wat is de ontwikkeling binnen de scène?
- -Wat zijn de handelingen en acties?

De workshop bestaat uit een aantal theoretische maar voornamelijk praktische onderdelen:

- Mise-en-scène
- Kadrage: Wat is het verschil tussen kadrage en compositie? Wat is de magie van wat buiten het kader valt?
- Praktijkoefening Ruigoord: Een aantal mini-colleges over de verschillende aspecten van decoupage en het bekijken en analyseren van bestaande filmscènes. Na deze mini-colleges volgt een locatiebezoek op Ruigoord en maak je samen een voorstel voor een eigen decoupage van een gegeven scène op de gegeven locatie. Deze scène wordt vervolgens in samenwerking met van buitenaf betrokken acteurs verfilmd aan de hand van je eigen decoupage.

Leerdoel

Na afloop heb je student door de theorie en door zelf te onderzoeken, meer inzicht gekregen in en meer ervaring opgedaan met de inhoudelijke functie van decoupage, kadrage en mise-en-scène.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Werkcollege en praktijkopdrachten

Contacttijd

84 uur

Docent

Mick van Rossum, Job ter Burg en Danyael Sugawara

Toets

Opdracht en evaluatie

Beoordeling

- 80% aanwezig en voldoende actieve participatie (voorwaarde)
- Voldoende voor de opdracht (O/V)
- Verslag en presentatie van het eigen onderzoek

Studiebelasting

5 EC (140 uur)

Dialogo

Algemene typering en inhoud

David Lammers (Langer Licht) werkt gezamenlijk met regie studenten aan het ontwikkelen van dialoog scènes. Het uitgangspunt is doormiddel van dialoog personages en relaties tussen personages uit te diepen. *Mensen zijn niet wat ze zeggen maar wat ze doen of actions speak louder than words*, toch heeft dialoog de dramaturgische functie om personages gelaagdheid en complexiteit aan te brengen. Hoe werk schrijf je karakter specifieke dialoog? Hoe regisseer je dialogen? Hoe breng je sub tekst aan dialoog?

Samen met behulp van professionele acteurs en gast docent David Lammers schrijven jullie een korte scène met volledige ontwikkeling (begin, midden en eind) met een helder conflict. Het uitgangspunt is met de acteurs al schrijvend de scènes te onderzoeken en te herschrijven. Na het ontwikkelingstraject ga je de scène op locatie met een professionele camerapersoon verfilmen.

Tot slot werk je nauw samen met de montage studenten om de scènes te monteren. Tijdens de montage staat het onderzoek centraal. Hoe werken de dialogen? Bij wie staat het shot? Bij degene die spreekt of juist diegene die aan het luisteren is.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel kun je:

- samenwerken met een nieuwe generatie acteurs;
- onderzoeken hoe je samen met acteurs vanuit een regievisie en interpretatie van een scène kunt komen tot een goede mise-en-scène.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen

7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm
Workshop

Docent
Gastdocent

Beoordeling
De studiepunten worden toegekend indien:

- 80% aanwezigheid en actieve participatie
- een voldoende voor de opdracht(en) [V / O beoordeling]

Studiebelasting
6 EC (168 uur)

Montageanalyse

Voor wie
Studenten Montage en studenten Regie Fictie

Algemene typering en inhoud
Aan de hand van een diepgaande analyse van de gemaakte tweedejaars oefeningen SFO en LFO wordt er gesproken over de praktische en theoretische en betekenis gevende aspecten van montage.

Leerdoel
Je neemt kennis van de montage theorieën en krijgt een intensief inzicht in de werking van montage. Dit aan de hand van de door jou gemaakte montagekeuzes bij de SFO en LFO.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm
Werkcollege.

Contacttijd
24 uur.

Docent
Gastdocenten

Toets
De docent beoordeelt op je actieve participatie en je lerend vermogen.

Beoordeling
100% aanwezigheid en actieve participatie

Studiebelasting
1 EC (28 uur)

Vormgeving

Algemene typering en inhoud

Is het belangrijk om als regisseur een eigen stijl van filmen te ontwikkelen? Wat zijn herkenbare stijlelementen? Kan een eigen stijl per film variëren? Hoe dicteert de interpretatie van een scenario de stijl die je kiest? In de lessen vormgeving bekijk je voorbeelden en maak je schetsopdrachten. Op basis van ieders eigen regievisie gaan we hier verder op in.

Leerdoel

Na afloop van dit programmaonderdeel heb je een eerste beeld van je eigen stijl als filmmaker.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Werkcollege met praktijkopdrachten

Docent

Gastdocent

Toets

Opdrachten

Beoordeling

- 80% aanwezigheid en actieve participatie
- een voldoende beoordeling voor de opdrachten (O/V beoordeling)

Studiebelasting
1 EC (28 uur)

Tarkovsky en Bresson

Algemene typering en inhoud

Hoe zetten we de filmische middelen als cameravoering, licht, montage, art-direction, sound design, muziek en acteurs, in om onze films vorm te geven? Bedenken we zelfstandig hoe we onze films vormgeven, of leunen we op bestaande conventies, en zijn wel ons wel bewust van deze conventies? En meer specifiek: Durven we tijd een rol te laten spelen in onze films?

Aan de hand van de boeken 'De verzegelde Tijd' van Andrei Tarkovsky en 'Notes sur le cinématographe' van Robert Bresson en geïllustreerd met filmfragmenten van zowel deze filmmakers als onder andere Terence Malick, Francis Ford Coppola, Bruno Dumont en Lynne

Ramsey discussiëren we over deze vragen en komen we vervolgens op de hieruit voortvloeiende vraag: Wat is 'een eigen signatuur'?

Aansluitend werk je met een scenarist twee dagen aan een kort scenario/filmplan (1 minuut) om een eigen onderzoek te doen. Aansluitend wordt het onderzoek gedraaid, gemonteerd en het geluid wordt afgewerkt. De eindresultaten worden gezamenlijk geëvalueerd.

Literatuur

- Andrei Tarkovsky ' De verzegelde Tijd, Beschouwingen over Filmkunst' Historische Uitgeverij, Groningen (1987) ISBN 9789065540317
- Robert Bresson, 'Notes sur le cinématographe' (FR) /'Notes on the cinematograph' (ENG) The New York Review of Books inc. (2016) ISBN: 9781681370248

Leerdoel

Je hebt meer inzicht gekregen in de rol van tijd, ritme en montage in film en hebt ervaring opgedaan in de vorm van het uitvoeren van een onderzoek in de praktijk naar je eigen signatuur.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Werkcollege en opdracht

Contacttijd

28 uur

Docent

Gastdocent (David Lammers)

Toets

Praktijkopdracht en evaluatie

Beoordeling

- 80% aanwezig en voldoende actieve participatie (voorwaarde).
- Voldoende voor de opdracht (O/V).
- Verslag en presentatie van het praktijkonderzoek.

Studiebelasting

1 EC (28 uur)

Escalatie

Voor wie

Studenten Regie Fictie en studenten Montage

Algemene typering en inhoud

Wat is een conflict? Een dispuut, onenigheid of ruzie is in film niet meteen een conflict. Waarom? Omdat niet elk gevecht, dispuut of ruzie zondermeer tot iets leidt. Ze zullen dan slechts een losstaand incident vormen. Zonder dramaturgische elementen verworpen ze namelijk niet tot een waar dramatisch/verhalend moment.

Om het conflict als dramaturgisch instrument te gebruiken, hebben we vier primaire drama-tools nodig:

1. De hoofdpersoon;
2. Het doel van de hoofdpersoon (protagonist);
3. Iets wat er op het spel staat; en
4. De antagonist.

Iemand (de protagonist) wil iets bereiken (het doel), maar dit wordt onmogelijk gemaakt omdat iemand of iets (de antagonist) hem/haar hiervan weerhoudt.

In conflict bestaat GEEN compromis. Om een conflict te kunnen laten escaleren moeten de personages buiten hun comfort zone treden. De relatie tussen personages zal hierdoor voor altijd anders worden en dus zullen de personages zo ook ontwikkelen.

Doormiddel van zelfgeschreven scènes ga je samen met de acteurs en onder begeleiding van de docent op zoek naar een conflict tussen twee personages waarin zowel de protagonist en antagonist niet tot een compromis komen.

Leerdoel

Na afloop van dit programmaonderdeel kan je:

- Een losstaand incident onderscheiden van een dramatisch conflict;
- Structuur en dynamiek aanbrengen in conflict scène;
- Complexiteit aanbrengen in de dialoog door middel van de mise-en-scène en de decoupage;
- Een scène laten escaleren en de-escaleren;
- Het ritme en de timing van een conflictscène beheersen;
- Werken met acteurs (spelregie).

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Het schrijven en ontwikkelen van een scène met een verborgen conflict en deze omschrijven naar open conflict. Deze scène in de praktijk uitwerken met acteurs onder begeleiding van de gastdocent. De scène wordt verfilmd met een smartphone of tablet en gemonteerd door de montagestudenten. Evaluatie.

Contacttijd

84 uur

Docent

Gastdocent

Toets

Opdracht en evaluatie

Beoordeling

- 80% aanwezig en voldoende actieve participatie (voorwaarde)
- Voldoende voor de opdracht (O/V)
- Verslag en presentatie van onderzoek

Studiebelasting

4 EC (112 uur)

Communicatie

Algemene typering en inhoud

Lessen communicatie in combinatie met groepsopdrachten waarin communicatie, (lichaams)houding, feedback geven en vragen centraal staan. Workshop waarin vaardigheden met betrekking tot artistiek leidinggeven centraal staan.

Leerdoel

Je staat in je kracht en authenticiteit.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Werkcollege.

Contacttijd

24 uur

Docent

n.n.b.

Toets

De docent beoordeelt op je actieve participatie en je lerend vermogen.

Beoordeling

100% aanwezigheid en actieve participatie

Studiebelasting

2 EC (56 uur)

Structuur

Algemene typering en inhoud

Aan de hand van scène analyse ontwikkel je de basis van hoe je “huiswerk” te doen. Hoe structureer je je voorbereiding? Meer specifiek gaan we in op:

- Scène analyse – dramaturgische inzicht en overzicht om de uitvoering van je scène inhoudelijk goed voor te bereiden.
- Hoe bereid je je casting voor? Waar kijk je als regisseur naar? Wat is een geschikte scène voor een casting? Hoe structureer je je casting?
- Hoe bereid je jezelf voor op een repetitie en een draaidag?

Je leert dus je voorbereiding structuur te geven. Hierdoor ben je niet alleen inhoudelijk goed voorbereid op wat je wil gaan bereiken met het uitvoeren, je bent ook beter voorbereid en in staat om open te staan voor de input van anderen zonder je stem te verliezen. Hierdoor ontstaat er een creatieve optelsom in de samenwerking met acteurs en andere creatieve departementen.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel kan je:

- een scène, film en repetitieproces voorbereiden;
- scène analyse toepassen op een geschreven scène;
- met meer zekerheid werken met acteurs.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Werkcollege

Contacttijd

32 uur

Docent

Edson da Conceicao

Toets

De docent beoordeelt je actieve participatie en je lerend vermogen.

Beoordeling

80% aanwezigheid en actieve participatie in de opdrachten en verslag

Studiebelasting

2 EC (56 uur)

Geluid en dramaturgie

Voor wie

Studenten Regie Fictie en studenten Sound Design

Algemene typering en inhoud

Je onderzoekt de werking van sound design in verband met kaders. De vraag daarbij is: Hoe creëer je met geluid een wereld buiten het kader die bijdraagt aan de inhoud van de vertelling.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel:

- weet je door experiment en evaluatie hoe en in welke mate sound design kan bijdragen aan de inhoud van een vertelling;
- kan je al tijdens het maakproces keuzes maken voor een geluidsontwerp;
- kan je filmische en inhoudelijke ideeën bedenken ten aanzien van het geluid en deze tijdens het ontwikkelingsproces verder onderzoeken.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen

Onderwijsvorm

Werkcollege

Contacttijd

8 uur

Docent

Gastdocenten

Toets

De docenten beoordeelt je actieve participatie en je lerend vermogen.

Beoordeling

100% aanwezigheid en actieve participatie

Studiebelasting

1 EC (28 uur)

Introduction of Characters

Voor wie

Regie Fictie en Scenario

Algemene typering en inhoud

Deze workshop bestaat uit een lezing, groepsopdracht en discussies. In de lessen worden dramaturgische en regie tools onderzocht, waarmee een hoofdpersonage kan worden geïntroduceerd en een connectie tot stand kan worden gebracht tussen de kijker, het personage en het verhaal.

Leerdoel

Na afloop van dit programmaonderdeel kan je dramaturgische tools inzetten om een personage te introduceren en een relatie tot stand brengen tussen kijker, personage en verhaal.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Werkcollege

Contacttijd

24 uur

Docent

Denijal Hasanović

Toets

De docent beoordeelt op je actieve participatie en je lerend vermogen.

Beoordeling

100% aanwezigheid en actieve participatie

Studiebelasting

1 EC (28 uur)

Pet project

Algemene typering en inhoud

Voor jouw ontwikkeling als een filmmaker is het heel belangrijk je eigen stem te vinden en te ontwikkelen. Een eigen stem geeft jou authenticiteit als maker. Dit begint met het ontdekken wie je bent, hoe jij naar de wereld kijkt en wat jouw persoonlijke visie op het leven is. Dit is puur persoonlijk en dus wat jouw films uniek maakt en van andere zal onderscheiden. Hoe ontwikkel je deze eigen stem?

Het Pet project is een persoonlijk project waarbij je als maker geheel in je eigen tempo je eigenheid ontwikkelt. Het gaat er daarbij om dat je de vrijheid krijgt deze persoonlijke ontwikkeling in alle veiligheid zelf te ontplooiën. De uiteindelijke uitwerking kan variëren van een korte film(s), scène(s) of een scenario dat bijvoorbeeld na de academie verder ontwikkeld kan worden.

Leerdoel

Ontwikkelen van je eigen stem en signatuur

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen

3. Ambachtelijk vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Individuele en gezamenlijke sessies met docenten

Contacttijd

Variërend 28 ~ 40 uur

Docent

Danyaël Sugawara en Janneke van Heesch

Toets

De docent beoordeelt je actieve participatie

Beoordeling

100% aanwezigheid en actieve participatie

Studiebelasting

2 EC (56 uur)

Persoonlijk ontwikkelingsplan (POP)

Algemene typering en inhoud

Hoe wil je je ontwikkelen je als regie student? Hoe zorg je ervoor dat je een uitdaging ziet als iets leerzaams en waardevols om te kunnen groeien in plaats van een obstakel en uit de weg gaat? Hoe hou je je groei en ontwikkeling in de gaten? Hoe neem je verantwoordelijkheid voor je eigen ontwikkeling?

Een persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) is een plan waarin je schrijft wat je wilt bereiken op je en hoe je dat gaat doen.

Samen met een begeleider ga je aan de slag om een pop uit te werken en te bespreken. Door het 2^e studiejaar zijn er 3 contactmomenten om je pop te bespreken en te kijken waar je in je ontwikkeling als regiestudent staat.

Leerdoel

- Het leren schrijven van een pop.
- Haalbare doelen stellen.
- Zelfbewustwording van je ontwikkeling.
- Bewust worden van Growth Mindset (in plaats van fixed mindset)

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Contactmomenten en gezamenlijke presentaties.

Contacttijd

24 uur.

Docent

Gastdocenten

Toets

De docent beoordeelt op je actieve participatie en je lerend vermogen.

Beoordeling

100% aanwezigheid en actieve participatie

Studiebelasting

1 EC (28 uur)

BIJLAGE 1. DE EINDCOMPETENTIES VAN DE OPLEIDING

1. Creërend vermogen

De afgestudeerde maakt filmisch werk waarin relevante verhalen vanuit een artistieke visie worden verteld.

Gedragindicatoren:

- signaleert relevante ontwikkelingen in heden en verleden, onderzoekt de eigen fascinaties en vertaalt deze naar ideeën voor authentieke filmische verhalen.
- vertelt deze verhalen vanuit het eigen specialisme voor verschillende platforms en formats.
- creëert in samenwerking met anderen hoogwaardige filmische content in aansprekende vormgeving in beeld en geluid.
- ontwikkelt een artistieke visie en een onderscheidende signatuur.
- plaatst zichzelf en eigen werk in een breder (inter)cultureel, maatschappelijk en internationaal perspectief
- maakt effectieve keuzes in dramaturgie, storytelling en vormgeving in beeld en geluid in relatie tot beoogde doelgroepen.

2. Onderzoekend vermogen

De afgestudeerde komt door onderzoek en reflectie tot inzicht en kennis voor filmisch werk.

Gedragindicatoren:

- verkent en experimenteert en zet bevindingen in voor de verdere ontwikkeling van eigen werk.
- formuleert relevante beroepsvragen.
- verzamelt, analyseert en interpreteert ervaringen en gegevens op een systematische manier en trekt op grond hiervan conclusies.
- onderbouwt en benut de resultaten van (eigen) onderzoek voor de ontwikkeling van filmisch werk of het specialisme.
- maakt gebruik van uiteenlopende (artistieke, ambachtelijke, theoretische en maatschappelijke) bronnen voor de ontwikkeling van eigen filmische werk.
- beoordeelt eigen en andermans werk en werkwijze op intenties, artistieke waarde en publieke perceptie.

3. Ambachtelijk vermogen

De afgestudeerde hanteert vakmatig een breed scala aan instrumentele kennis en vaardigheden bij het produceren van onderscheidend filmisch werk.

Gedragindicatoren:

- past specialistisch vaktechnisch instrumentarium toe.
- vertaalt kennis van de mogelijkheden en onmogelijkheden van aanverwante vakdisciplines naar een optimale eigen bijdrage.
- analyseert en benoemt de mogelijke en gewenste effecten van het verhaal en zet bewust, vanuit de eigen discipline, filmische uitdrukkingsmiddelen in om deze werking te realiseren.
- stemt eigen handelen effectief af op de verschillende fases van ontwerp- en maakprocessen.
- maakt gebruik van kennis van internationaal filmrepertoire, cultuurgeschiedenis en ontwikkelingen in het hedendaagse (inter)culturele landschap.

4. Samenwerkend vermogen

De afgestudeerde draagt constructief bij aan de samenwerking in het (film)team.

Gedragindicatoren:

- kent de eigen kwaliteiten en valkuilen binnen samenwerkingsprocessen.
- draagt actief bij aan het groepsproces.
- gaat verantwoordelijk, flexibel en respectvol om met de verschillende rollen, verantwoordelijkheden, belangen, persoonlijkheden en achtergronden in samenwerkingsverbanden.
- vraagt, geeft en ontvangt feedback op een constructieve manier.

5. Vermogen tot groei en vernieuwing

De afgestudeerde kan eigen werk en werkwijze blijvend ontwikkelen en verdiepen en levert hierdoor een bijdrage aan de ontwikkeling van de filmkunst en het vakgebied.

Gedragindicatoren:

- heeft inzicht in de eigen talenten en mogelijkheden en reflecteert op de eigen persoonlijke ontwikkeling in relatie tot de eigen positie in de sector.
- gebruikt reflecties om eigen visie en werk verder te ontwikkelen en zich te positioneren: ten opzichte van vakgenoten, in een breder kunst domein en in maatschappelijke perspectief.
- integreert technologische, inhoudelijke en artistieke vernieuwingen in eigen vakmanschap.
- is actief met eigen scholing en staat open voor collegiale toetsing en kennisdeling.

6. Organiserend en ondernemend vermogen

De afgestudeerde kan een professioneel bestaan opbouwen en de eigen projecten effectief organiseren in een (inter)nationaal opererend werkveld.

Gedragindicatoren:

- signaleert kansen en toont zich inventief in het gebruik van creatieve processen, formats en workflows.
- past kennis toe van persoonlijke marketing en (nieuwe) verdienmodellen en maakt daarbij gebruik van relevante platforms.
- vertaalt kennis van productie, marketing en distributie naar de eigen beroepspraktijk
- vertaalt (beperkte en veranderende) voorwaarden in tijd, geld en kwaliteit naar passende werkprocessen.
- organiseert eigen werkprocessen in onderlinge samenhang en maakt bewust afwegingen tussen artistiek hoogwaardig werk, financieel lucratief werk en investeringen in toekomstig werk.
- stelt zich flexibel op in uiteenlopende beroepssituaties, maar bewaakt de eigen voorwaarden.

7. Communicatief vermogen

De afgestudeerde is in staat tot effectieve interactie binnen uiteenlopende beroepscontexten.

Gedragindicatoren:

- communiceert gericht mondeling en schriftelijk via (sociale) media binnen een interdisciplinaire, interculturele en internationale arbeidsomgeving.
- verwoordt eigen artistieke ideeën, concepten, visies, keuzes en werkwijzen helder en in passende vormen tegenover derden.
- genereert actief bekendheid en/of mogelijkheden voor eigen werk.